

АРТФЕСТИВАЛЬ ЯК МОДЕЛЬ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ

М.О. Антонець, канд. психол. наук, І освіта «Вчений агроном», доцентка кафедри рослинництва ПДАА, доцентка кафедри педагогіки і психології ПВНЗ «УГІ»

Полтавська державна аграрна академія, ПВНЗ «Український гуманітарний інститут

Antmarina63@yahoo.com

О.А. Антонець, канд.сільськогосп.наук, доцент кафедри рослинництва ПДАА
Полтавська державна аграрна академія

Arisaaa61@gmail.com

Сучасний розвиток особистості залежить від виховання у родині, школі, а також від оточення, в яке може потрапити людина у вільний час. Створення особливого середовища, що впливає на формування духовних і моральних цінностей, дає інтелектуальний та творчий поштовх, пропонується у новій моделі соціокультурного розвитку. Такою моделлю є фестиваль «Арт Полтава», що проводиться шість років поспіль.

Останнім часом спостерігається підйом творчості всіх напрямків не тільки у світі, але й на території України. «Арт Полтава» є осередком творчого розвитку багатьох сфер діяльності. Актуальність дослідження полягає у вияві здібностей особистості, яка потрапляє в атмосферу артфестивалю. Він розглядається як модель соціокультурного розвитку території, на якій відбувається презентація різноманітних жанрів мистецтва, зони ІТ, спортивних заходів, правильної культури харчування, проводяться психологічні та бізнес-тренінги, майстер-класи з аранжування квітів та хенд-мейду.

Тому метою дослідження є вивчення впливу моделі артфестивалю як середовища соціокультурного розвитку на мешканців і гостей Полтави. Предмет дослідження – зміст і сенс артфестивалю. Методом дослідження є наукове спостереження.

Фестиваль «Арт Полтава» є територією розкриття творчого потенціалу, де кожен може віднайти свої таланти та отримати практичні настанови з їх реалізації. Це є платформа для заохочення молоді, дітей та дорослих до розвитку. Фестиваль є середовищем, де професіонали з різних сфер мотивують учасників до пошуку свого покликання. Система стосунків з оточуючим

середовищем, що дає можливість стати щасливою людиною, на артфестивалі формується за принципом: „Тож усе, чого тільки бажаєте, щоб чинили вам люди, те саме чинить їм і ви” [1, Мт.7:12].

Цей духовний принцип відображається у психологічній дії середовища на особистість. А.Львовочкіна зауважує, що «екологічна психологія з'ясовує вплив соціального оточення як екологічного чинника на психіку окремої людини» [3, с.38]. М.Черноушек визначає закономірності впливу середовища на людину: «1.Середовище не має певних, жорстко фіксованих рамок у часі та просторі, 2.Середовище діє на всі органи чуття. 3.Середовище дає центральну та периферійну інформацію. 4.Середовище вміщує завжди більше інформації, ніж людина може її сприйняти. 5.Середовище сприймається у зв'язку із практичною діяльністю. 6.Середовище має як фізичні і хімічні особливості, так і психологічні та символічні значення. 7.Оточуюче середовище діє як єдине ціле» [5, с.26].

А.Платт нагадує африканську приказку: «Потрібне ціле село, аби виховати дитину». Він стверджує, що існують «вісім сфер діяльності у «селі», що є основою здорової спільноти, а саме церква, бізнес, освіта, спорт, соціальні послуги, ЗМІ, мистецтво, уряд. Ці сфери пропонується розділити на чотири напрямки: здорова духовність, здорова ментальність, здорова продуктивність, здоровий спосіб життя» [4, с.58]. У вітчизняних дослідженнях показано, що соціальні кризи благополучно переживаються тільки у тому випадку, якщо вони не призводять до зламу сформованих структур способу життя.

Артфестиваль як модель соціокультурного розвитку впливає на формування особливого способу життя. Його фундаментом є Біблійні цінності. Ю.Швалб стверджує, що «по-перше, спосіб життя є сукупністю стійких форм організації соціокультурного життя людей. По-друге, він є об'єктивною характеристикою способів соціальної взаємодії у різних сферах життя. У психологічному плані спосіб життя є набором цінностей і норм, що детермінують поширення і передачу від покоління до покоління визначених

моделей поведінки. По-третє, спосіб життя є цілісною характеристикою буттєвості індивіду та соціуму» [6, с.363-364].

Однією із сучасних причин екологічних проблем є індивідуалізація життя, існування за принципом: "Моя хата з краю, мені байдуже, що відбувається з іншими" [2, с.267]. На артфестивалі спостерігається атмосфера згуртованості, любові до оточуючих, плекається думка, що багато залежить від однієї людини. Про це говориться на відкритті фестивалю і на заключному концерті. Це Біблійний принцип: „Нехай кожен дбає не про своє, але кожен і про інших” [1, Фил.2:4].

Протягом усього заходу йде формування нового типу взаємин людини та довкілля – екоорієнтований теоцентризм. Бог є Творцем і Він надихає людину на творчість, наділяє талантами. Людина створена за образом і подобою Бога, тому вона також може творити. Починаючи з книги Буття: «На початку Бог створив небо та землю» [1, 1М.1:1] і закінчуючи книгою Об'явлення: «Ось, нове все творю!» [1, Об.21:5], Господь мотивує людину займатися творчістю. Вона присутня не тільки у музиці, живописі чи танцях, творчість є у всіх сферах, включаючи бізнес, ІТ. Реалізація творчого потенціалу кожної особистості відбувається за принципом: «І одному він дав п'ять талантів, а другому два, а тому один, кожному за спроможністю його» [1, Мт. 25:15].

Фестиваль «Арт Полтава» – проект, що залучає ЗМІ, представників влади, громадських активістів, парафіян християнських церков, освітян міста. Він вперше відбувся 1-2 серпня 2014 року, а потім став щорічним. Зони фестивалю розташовані у Корпусному парку – центрі міста. Це сприяє комфортному залученню відвідувачів. Організаторами фестивалю є Полтавська обласна молодіжна громадська організація «Покоління ГУГЛ» та інші творчі особистості. Водночас члени даної організації є вірянами Сучасної Християнської Церкви (СХЦ).

Одним з головних завдань «Арт Полтава» є проведення масштабного проекту, але з умовою послужити людям. Слогани заходу зазначені у брендбуці фестивалю: «Мріяти, вірити, творити. Від бажання до результату. Кожна

людина талановита. Творчим бути легко, але повір у свої мрії. Ми любимо дарувати творчість, тепло, цінності, спілкування. Ми не любимо обмеження, закритість, вульгарність» [7]. Модератори фестивалю допомагають людям доторкнутися до справжніх християнських цінностей.

Кожен напрямок проходить на певній території. Команда фестивалю складається з директора, адміністратора, модераторів територій та волонтерів. Окрім цього є спікери, майстри, гості, виступаючі. Відбір спікерів відбувається за принципом «вкладайте щось у наше місто». Всі семінари, лекції, майстер-класи відбуваються безкоштовно. Такий підхід допомагає показати відкритість та готовність до співпраці.

Реклама заходу відбувається через сайт фестивалю [8], соціальні мережі, афіші, флаєри, виготовлення відео-запрошення на фестиваль та розповсюдження його у YouTube, брендбук [7]. У 2014 році, коли відбувся дебют «Арт Полтава», фінансування покладалося виключно на організаторів. Побачивши значущість проекту та бажання вкладати у місто з 2015 року до організації почали долучатися спонсори. Багато з них є випускниками ПДАА.

На цьому святі кожен може спробувати показати свої таланти у зоні поезії, театру, музичній зоні, навчитися самостійно робити вироби хендмейду та відвідати ярмарок, почути мотивуючі для бізнесменів тренінги, доторкнутися до особливостей комп'ютерного програмування та ІТ, навчитися грі у шахи, весело провести час у зонах активних та настільних ігор. У 2019 році було відкрито зону флористики, на якій студенти факультету агротехнологій та екології ПДАА після вивчення предмету «Квітникарство та декоративне садівництво» вперше проводили майстер-клас з аранжування квітів.

На сімейній зоні психолог презентувала тренінги «Шлюб на все життя», «Мої слова», «Ти особливий», «Я-мама», «Розуміння любові» [10], «Стать і гендер», «Твій культурний капітал». Водночас батьки могли відправити своїх дітей до дитячого майданчика. Зона краси включала захоплюючі майстер-класи про створення натурального та сяючого образу, який з легкістю зможе

повторити кожна представниця прекрасної статі. Також на цій зоні проводилися майстер-класи з правильного харчування.

Музична зона націлена на знайомство молодих виконавців з відомими музикантами. У програмі виступи гуртів, міні-концерти, відкритий мікрофон, джем - сесії, музичні конкурси. На танцювальній зоні відбувалися майстер-класи з різних жанрів танцю, а також флешмоб. Артзона є місцем творчого спалаху фарб. Це креативна зона для усіх, хто полюбляє малювати. Захопливо проходив майстер-клас з гончарства, де кожен міг виготовити виріб з глини. Територія інновацій – зона, де можна дізнатися про сучасні інноваційні технології та побачити їх у дії, поспілкуватися з винахідниками. На рекреаційній території учасники фестивалю відпочивали з друзями.

Наприкінці артфестивалю завжди проводиться заключний концерт з виконанням артшоу. Це нова техніка в образотворчому мистецтві – швидкий живопис під музику. Артшоу виконує Маргарита Антонєць [9]. Вона надає типологію артшоу – 1. Свідчення, особиста історія. 2. Євангеліє. 3. Біблійна історія, себто Різдво, Великдень, приповіді або оповідання з Біблії. 4. Історія з використанням символіки. 5. Ілюстрація проповіді. 6. Тематичні артшоу (Свято сім'ї, День незалежності України, День Конституції тощо). 7. Обличчя Ісуса.

Фестиваль «Арт Полтава» як модель соціокультурного розвитку стрімко набирає обертів з кожним роком. Це надзвичайна можливість поділитися своїми талантами і вплинути на зміни оточуючого середовища.

Література

1. Біблія або книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту. – Українське біблійне товариство. – 2002. – 1296 с.
2. Антонєць О.А. Значення ноосферного виховання студентства для розв'язання екологічних проблем / О.А. Антонєць, М.О. Антонєць // Матеріали Першої міжнародної конференції „Сучасні проблеми екології”. – Запоріжжя, 2005.- С. 266-268.
3. Львовчкіна А.М. Екологічна психологія: навчальний посібник /Антоніна Львовчкіна. - Київ: Міленіум, 2003. – 120 с.

4. Платт А. Ті, хто змінюють міста / Алан Платт.—Львів:УБТС, 2018.—168 с.
5. Черноушек М. Психология жизненной среды / Михаил Черноушек.—Москва: Мысль, 1989.— 174 с.
6. Швалб Ю.М. Спосіб життя як базова категорія екологічної психології / Юрій Швалб // Матеріали II Всеукраїнського психологічного конгресу, присвяченого 110 річниці від дня народження Г.С.Костюка.-Т.ІІІ.- Київ: ДП «Інформаційно-аналітична агенція», 2010.- 398 с.
7. Брендбук фестивалю АРТ Полтава [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://artpoltava.org/brandbook.pdf>
8. Офіційний сайт фестивалю АРТ Полтава [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://artpoltava.org>
9. <http://news.poltava.info/web/202167-te-scho-v-meni-margarita-antonec>
10. Maryna Antonets, Olesia Silchuk, Kateryna Bozhko / The spiritual development of university students: a fundamental role of the humanities and social sciences / Maryna Antonets, Olesia Silchuk, Kateryna Bozhko // European Journal of Science and Theology, Vol.15, No.5, 2019. – p.27-37.